

Inspiratie voor leren

Guido Walraven

Lector Dynamiek van de Stad bij Hogeschool Inholland en medetrekker van de Werkplaats Sociaal Domein Zuid-Holland Zuid

Als lezer van de nieuwsbrief wens ik jullie een inspirerend 2020. Ook als Werkplaats kunnen we veel doen om er een inspirerend jaar van te maken. Ik geef daar graag een paar voorbeelden van. Daarnaast ben ik benieuwd naar wat jou inspireert en hoe je dat kunt delen met ons in de Werkplaats.

De Werkplaats Sociaal Domein Zuid-Holland Zuid gaat deze maand een nieuwe fase in: het plan dat we vorig jaar gezamenlijk hebben ontwikkeld gaan we nu uitvoeren. Na het voorbereidende werk van de werkteams kunnen we nu een vliegende start maken met onze thema's. Welke inspiratiebronnen kunnen ons daarbij zoal helpen? Dat kan heel veel zijn, van een ontmoeting of een gedicht tot een film, een lied of een boek.

Persoonlijk zou ik als eerste films willen noemen, zoals de feelgood movie over het werken met jongeren 'Hors Normes' (opvolger van 'Untouchables') en de documentaire 'Sorry We Missed You' van Ken Loach over pakketbezorgers. Films die me raken en me eraan herinneren waarom ik in het sociale domein werk. Met andere woorden films die me aanzetten tot ervaringsleren. Daarnaast wil ik hier enkele inspirerende recente boeken noemen die gaan over leren en over inhoudelijke thema's.

Inspiratiebronnen rond leerprocessen

Als Werkplaats zijn we gericht op leren. We willen een krachtige leeromgeving scheppen en het leren op verschillende niveaus stimuleren (individueel, team, organisaties). De vorige maand verschenen Quick Scan: 'Tijd voor

reflectie en leren op regionaal niveau', biedt een evaluatie van wat we eerder als Werkplaats hebben gedaan en levert veel aanknopingspunten om ons werk rond het organiseren van leren te verbeteren.

Bij die verbetering kunnen we ons daarnaast goed laten inspireren door het recente boek van Manon Ruijters en anderen over 'Opgavegericht Teamleren'. Bij de in de titel genoemde opgaven gaat het om maatschappelijke kwesties, zoals sociale inclusie of het voorkomen en bestrijden van armoede. In het boek komen zeven vormen van leren aan de orde, die elk een plaats hebben in het proces van teamleren. Als Werkplaats vormen we een team en de meesten van ons zijn ook bij de moederorganisatie werkzaam in een team. In het managementteam van de Werkplaats hebben we vanuit de hogescholen het boek al even kort geïntroduceerd en iedereen was zo enthousiast dat we hebben afgesproken er dit jaar mee aan de slag te gaan. Dat doen we graag met de hele Werkplaats samen, dus jullie horen er binnenkort meer over en krijgen alle ruimte voor initiatieven.

Inhoudelijke inspiratiebronnen

Op 1 januari 2020 was het precies vijf jaar geleden dat de grote decentralisatie plaatsvond. Daarbij stonden drie wetten centraal en inmiddels zijn de Jeugdwet en de Participatiewet ook uitgebreid geëvalueerd. Het algemene en landelijke beeld uit die evaluaties kunnen wij als spiegel gebruiken voor de situatie in onze regio en bij de in de Werkplaats deelnemende gemeenten. Voor zover er

lokale evaluaties beschikbaar zijn kunnen die ook worden benut. Daarnaast kunnen we de beleidsreacties van de regering op de landelijke evaluaties gebruiken om te zien welke verbeterpunten er hoe worden opgepakt (en welke niet).

Als Werkplaats willen we zoveel mogelijk drie kennisbronnen met elkaar verbinden: kennis uit (evaluatie)onderzoek, vakkennis van professionals en ervaringskennis van burgers/cliënten. Door de verbinding van die invalshoeken ontstaat een vrij volledig beeld van beleid en (uitvoerings)praktijken. De spanning tussen beleid en praktijk is een van de thema's uit het boekje dat Dick Jansen in december presenteerde bij zijn afscheid als directeur van DOCK Haarlem en lid van het managementteam van DOCK. Het leesbare boekje gaat over denkers en doeners in het sociaal domein en hoe je als Werkplaatsen bruggen kunt bouwen tussen die twee. Het laat zien hoe belangrijk welzijnswerk is en hoe moeilijk het soms is om de waarde van dat vak inzichtelijk te maken. Dick Jansen was 9 jaar werkzaam bij DOCK en hij heeft zodoende de tijd voor en na de decentralisaties meegemaakt. Hij is kritisch over aanbestedingen en het neoliberale gedachtegoed dat daarvoor het kader vormt. Concurrentie en marktwerking speelt volgens hem maar op een heel specifiek moment een rol, met de gemeente als actieve marktmeester. Op alle andere momenten is dialoog en samenwerking de aangewezen weg. Professionals met duurzame netwerken in de buurt zijn daarbij nodig om de lager opgeleiden te steunen en toe te rusten en om gezamenlijke buurtkracht te versterken.

De vraag h^oe professionals uit verschillende organisaties en disciplines kunnen samenwerken blijft in de genoemde inhoudelijke publicaties nog grotendeels open maar gelukkig vinden we daarvoor inspiratie bij films als 'Hors Normes' en in de genoemde

publicaties over leren, zodat we als Werkplaats komende periode ook op dat punt stappen vooruit kunnen zetten.

Genoemde publicaties

Bob Houtkamp, Manon Ruijters en Cees Anton de Vries (2019). Opgavegericht teamleren. Samen werken aan een groter goed. Deventer: Management Impact.

Dick Jansen (2019). [De wijk als patchwork. Een antwoord op de versplintering van de samenleving.](#) Amsterdam: hogeschool Inholland.

Maaïke Miedema en Erfan Pourmohammadi (2019). [Quick scan. Tijd voor reflectie en leren op regionaal niveau.](#) Rotterdam: Werkplaats sociaal domein Zuid-Holland Zuid.

SCP (2019). [Eindevaluatie van de participatiewet.](#) Den Haag: SCP.

ZonMw (2019). [Eerste evaluatie Jeugdwet.](#) Den Haag: ZonMw.